

Въвеждане на електронна гражданска инициатива в България

Д-р Вихър Георгиев

София, 8 септември 2015 г.

БЪЛГАРСКО
СДРУЖЕНИЕ
ЗА НАСЪРЧАВАНЕ
НА ГРАЖДАНСКАТА
ИНИЦИАТИВА

ICELAND
LIECHTENSTEIN
NORWAY

eeagrants

www.ngogrants.bg

Теми

- ◉ Европейската гражданска инициатива като модел за гражданско участие
- ◉ Предизвикателства пред националната правна уредба на гражданското участие
- ◉ Предложение за национална електронна гражданска инициатива

БЪЛГАРСКО
СДРУЖЕНИЕ
ЗА НАСЪРЧАВАНЕ
НА ГРАЖДАНСКАТА
ИНИЦИАТИВА

ICELAND
LIECHTENSTEIN
NORWAY

Европейската гражданска инициатива като модел за гражданско участие

- Европейската гражданска инициатива (ЕГИ) представлява покана към Европейската комисия да предложи законодателство по въпроси, по които ЕС има законодателни правомощия
- **Поне един милион граждани** на ЕС от най-малко 7 от общо 28-те държави-членки
- Във всяка от тези **7 държави** се изисква достигането на минимален брой поддръжници. За България са необходими 12,750 подписа
- Срокът за събиране на изявленията е **1 година** след регистрацията на инициативата

БЪЛГАРСКО
СЪРУЖЕНИЕ
ЗА НАСЪРЧАВАНЕ
НА ГРАЖДАНСКАТА
ИНИЦИАТИВА

ICELAND
LIECHTENSTEIN
NORWAY

eea
grants

Прилагане на ЕГИ в България

- МРРБ отговаря за координацията на процеса по проверка и издаването на удостоверение за броя на действителните изявления за подкрепа за страната
- МТИТС отговаря за издаване на удостоверение, че система за събиране на изявления за подкрепа онлайн отговаря на техническите характеристики и характеристиките за сигурност

БЪЛГАРСКО
СДРУЖЕНИЕ
ЗА НАСЪРЧАВАНЕ
НА ГРАЖДАНСКАТА
ИНИЦИАТИВА

Проведени ЕГИ в България

Инициатива	Рег. №	Брой валидни подписи
„Водата и санитарно-хигиенните услуги са човешко право! Водата е обществено благо, а не стока!“	ECI (2012)000003	1,406
„Един от нас“	ECI (2012)000005	906
„Stop Vivisection“	ECI (2012)000007	12,598
„30 km/k – making the streets liveable!“	ECI (2012)000014	56
„Безусловен базов доход – изследване на възможността за еманципирани социални условия на живот в ЕС“	ECI (2013)000001	37,262

Правна уредба на гражданското участие в управлението в България

- Законът за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление (ЗПУГДВМС) урежда условията, организацията и реда за пряко участие на гражданите на Република България при осъществяване на държавната и местната власт
- Формите на пряко участие на гражданите съгласно чл. 3 от ЗПУГДВМС са:
  - референдум;
  - гражданска инициатива;
  - ЕГИ
  - общо събрание на населението.

БЪЛГАРСКО
СДРУЖЕНИЕ
ЗА НАСЪРЧАВАНЕ
НА ГРАЖДАНСКАТА
ИНИЦИАТИВА

ICELAND
LIECHTENSTEIN
NORWAY

Предизвикателства пред гражданското участие

- Срокът за събиране на подписи за подкрепа за формите за пряко участие на гражданите е **3 месеца** от уведомяването на компетентния орган.
- Срокът е **крайно недостатъчен** за национални референдуми и национални граждански инициативи, тъй като е необходима широка разяснителна кампания и изграждане на мрежа от представители на инициативния комитет в цялата страна
- Изискването за **копие от подписката „в структуриран електронен вид“** налага повторното въвеждане на електронен носител на всички лични данни от представители на инициативния комитет

БЪЛГАРСКО
СДРУЖЕНИЕ
ЗА НАСЪРЧАВАНЕ
НА ГРАЖДАНСКАТА
ИНИЦИАТИВА

ICELAND
LIECHTENSTEIN
NORWAY

Резултати от проверките на подписки, извършвани от ГД „ГРАО“

- Най-голямата група несъответствия са свързани със записи с грешни данни (име, постоянен адрес, ЕГН) – средно **23%** от всички подписи
- Следващата голяма група несъответствия са повторените записи (т.е. едно лице е подписало подписката повече от веднъж) - средно **4%** от всички подписи

БЪЛГАРСКО
СДРУЖЕНИЕ
ЗА НАСЪРЧАВАНЕ
НА ГРАЖДАНСКАТА
ИНИЦИАТИВА

Предизвикателства, свързани с използването на портала www.strategy.bg

- Средният срок за провеждане на електронното обществено обсъждане е **около 14 календарни дни**, което е крайно недостатъчно за събиране на адекватни коментари от заинтересуваните страни
- Порталът **не се промотира** и гражданите не го разпознават като възможност
- Броят на становищата и коментарите, които се събират чрез платформата, е изключително малък
- Порталът **не дава възможност за проактивно участие** на гражданите в разработването и изпълнението на политики

БЪЛГАРСКО
СДРУЖЕНИЕ
ЗА НАСЪРЧАВАНЕ
НА ГРАЖДАНСКАТА
ИНИЦИАТИВА

ICELAND
LIECHTENSTEIN
NORWAY

eea
grants

Какво може да се направи?

БЪЛГАРСКО
СДРУЖЕНИЕ
ЗА НАСЪРЧАВАНЕ
НА ГРАЖДАНСКАТА
ИНИЦИАТИВА

Основни елементи на предложението за национална електронна гражданска инициатива

- Гражданите правят предложения до органите на **централната изпълнителна власт**, свързани с разработването и/или изпълнението на политики
- Извършва чрез **система за събиране онлайн на изявления за подкрепа** и чрез подписка
- Въвеждане на праг за подкрепа, аналогичен на прага за ЕГИ в България (12,750 валидни изявления за подкрепа)

БЪЛГАРСКО
СДРУЖЕНИЕ
ЗА НАСЪРЧАВАНЕ
НА ГРАЖДАНСКАТА
ИНИЦИАТИВА

Правни последици при успешно проведена национална електронна гражданска инициатива

- Органите, до които е отправена национална електронна гражданска инициатива, са длъжни да разгледат направените предложения и да организират **публично изслушване** на инициативния комитет
- В 3-месечен срок след провеждане на изслушването органите изготвят **доклад** относно своите решения по поставените искания и мерките за тяхното изпълнение

БЪЛГАРСКО
СДРУЖЕНИЕ
ЗА НАСЪРЧАВАНЕ
НА ГРАЖДАНСКАТА
ИНИЦИАТИВА

ICELAND
LIECHTENSTEIN
NORWAY

Основни ползи на предложението

- ⦿ **Намаляване на риска от грешки и злоупотреба с лични данни** при събирането на подписи по чл. 49 от ЗПУГДВМС
- ⦿ **Намаляване на административния товар** за инициативните комитети по чл. 49 от ЗПУГДВМС
- ⦿ Създаване на **предпоставки за по-ефикасно събиране на заявления за подкрепа** в рамките на кратките срокове по ЗПУГДВМС

БЪЛГАРСКО
СДРУЖЕНИЕ
ЗА НАСЪРЧАВАНЕ
НА ГРАЖДАНСКАТА
ИНИЦИАТИВА

ICELAND
LIECHTENSTEIN
NORWAY

Основни ползи на предложението (продължение)

- ◉ Използване на съвременните технологии като средство за **насърчаване на демокрацията на участието** и **електронното приобщаване** на гражданите
- ◉ Използването на системи за събиране онлайн на изявления, аналогични на системите, използвани при ЕГИ, създава предпоставки за **синергия между националната електронна гражданска инициатива и ЕГИ**
- ◉ Въвеждане на **оперативен способ за обратна връзка от гражданското общество** относно национално значими въпроси по съответната политика

БЪЛГАРСКО
СДРУЖЕНИЕ
ЗА НАСЪРЧАВАНЕ
НА ГРАЖДАНСКАТА
ИНИЦИАТИВА

ICELAND
LIECHTENSTEIN
NORWAY

Благодаря ви!

- ◉ Д-р Вихър Георгиев
- ◉ Главен асистент, катедра „Европеистика“
- ◉ СУ „Св. Климент Охридски“
- ◉ viharg@yahoo.com

Концепцията за е-инициатива е разработена по проект на Българско сдружение за насърчаване на гражданската инициатива с подкрепата на Програмата за НПО на ФМ на Европейското икономическо пространство 2009-2014 г.